

Granskning av Göteborg Energi AB

– verksamhetsåret 2023

2024-02-01

Missiv till Göteborg Energi AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av koncernen avseende verksamhetsåret 2023. All granskning som genomförts i koncernen under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar och rekommendationer som framgår av denna redogörelse.

Följande rekommendationer lämnas:

Göteborg Energi AB rekommenderas att fortsatt arbeta för att säkerställa följsamhet mot ägardirektivets ekonomiska inriktning.

Göteborg Energi Gasnät AB rekommenderas att färdigställa uppdateringen av strategin för investeringar och underhåll, i syfte att säkra fortsatt leveranssäkerhet och långsiktighet i verksamheten.

Göteborg Energi AB rekommenderas att stärka följsamheten mot stadens styrande dokument avseende uppföljning och rapportering av krisberedskapsarbetet.

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 21 juni 2024.

Göteborg den 1 februari 2024

Christina Rogestam
Lekmannarevisor

Anna Sibinska
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmanrevisorer. Lekmanrevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmanrevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla Stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: 0201/23

Innehåll

1	Samlad bedömning	5
1.1	Rekommendationer	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet	6
2.2	Ekonomi	6
2.3	Intern kontroll.....	7
2.4	Bedömning	7
3	Leveranssäkerheten i gasnätet	8
3.1	Granskningsresultat.....	8
3.1.1	Organisation	9
3.1.2	Strategier och styrdokument.....	9
3.1.3	Underhåll och förnyelse	10
3.2	Bedömning	10
4	Uppföljning av tidigare granskning	11
4.1	Uppföljning gällande frågor av principiell beskaffenhet	11
4.1.1	Bedömning	11
4.2	Uppföljning av intern styrning och kontroll av elhandeln.....	12
4.2.1	Intern styrning och kontroll.....	12
4.2.2	Ansvar och organisation	12
4.2.3	Riskhantering	13
4.2.4	Affärsmässighet och ekonomiska krav i ägardirektivet....	13
4.2.5	Bedömning	13
4.3	Uppföljning av styrning, rapportering och uppföljning av dotterbolagen	14
4.3.1	Bedömning	14
4.4	Uppföljning av koncernens arbete med ledningsrätter	14
4.4.1	Bedömning	15
4.5	Uppföljning av användning av verksamhetsfordon samt inköp av drivmedel.....	15
4.5.1	Bedömning	16
4.6	Uppföljning av krisberedskap i Göteborgs Stad	16
4.6.1	Bedömning	17

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna koncernens verksamhet i den omfattning som följer av god revisionsred. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- säkerheten i gasnätet
- uppföljande granskning.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av koncernen, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att koncernens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att verksamhetens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat i huvudsak är förenligt med bolagsordning, ägardirektiv, kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Revisionskontoret bedömer att verksamheten bedrivits enligt gällande lagar och föreskrifter, utifrån det vi sett i granskningen.

Granskningen visar på avvikelser inom avgränsade delar av verksamheten. Utifrån den grundläggande granskningen bedömer vi att fortsatt arbete krävs för att uppnå den ekonomiska inriktningen som ägardirektivet för Göteborg Energi AB föreskriver.

I den fördjupade granskningen inom gasverksamheten bedömer vi att det pågående strategiska arbetet med investeringar och underhåll inom Göteborg Energi Gasnät AB bör fortsätta.

I den uppföljande granskningen rörande elhandeln inom Göteborg Energi Din El AB bedömer vi att arbetet med den interna styrningen och kontrollen utvecklats.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Göteborg Energi AB rekommenderas att fortsatt arbeta för att säkerställa följsamhet mot ägardirektivets ekonomiska inriktning.
- Göteborg Energi Gasnät AB rekommenderas att färdigställa uppdateringen av strategin för investeringar och underhåll, i syfte att säkra fortsatt leveranssäkerhet och långsiktighet i verksamheten.

Följande rekommendationer kvarstår sedan tidigare år:

- Göteborg Energi AB rekommenderas att stärka följsamheten mot stadens styrande dokument avseende uppföljning och rapportering av krisberedskapsarbetet.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma koncernens ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har koncernstyrelsen genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har koncernstyrelsen en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har koncernstyrelsen sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Koncernen ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har genom budgeten gett stadens nämnder och bolag mål som de ska uppnå och uppdrag som de ska genomföra. Vi har översiktligt granskat hur koncernen har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med de av fullmäktiges mål och uppdrag, som berör koncernen. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att koncernen har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Vidare visar granskningen att koncernen har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett koncernen. Koncernen har följt upp måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag under året, i ett eget ärende samt i årsrapporten.

Inga större avvikelser har noterats i styrelsens hantering av beslutsfattandet.

2.2 Ekonomi

Koncernen ska se till att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna som gäller för verksamheten. Koncernen ska också se till att det sker en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat koncernens styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att koncernen har arbetat för att bedriva verksamheten inom de ekonomiska ramarna för året. Granskningen visar dock att moderbolaget har en svårare ekonomisk situation, utifrån exempelvis bränslepriser som påverkar lönsamheten i fjärrvärmeverksamheten. I förhållande till ägardirektivets inriktning för moderbolaget vad gäller räntabilitet på totalt kapital, uppnåddes inte intervallet 5–8 procent varken år 2021 eller år 2022. Årets preliminära resultat för

koncernen Göteborg Energi är 295 miljoner kronor och räntabiliteten på totalt kapital är 3,1 procent. Göteborg Energi AB uppvisar ett preliminärt resultat om -29 miljoner kronor.

Granskningen visar att styrelsen i Göteborg Energi AB beslutat om att höja avgifterna för att öka lönsamheten i fjärrvärmeverksamheten under hösten. I december har bolaget tagit fram ett förslag för beslut i styrelsen, om en åtgärdsplan för lönsamhet i fjärrvärmeverksamheten. Arbetet med att förbättra resultatet sker inom tre områden – produktionskostnader, verksamhetskostnader och prisjusteringar. För år 2024 är budgeten lagd utifrån att nå en avkastning på totalt kapital på fem procent.

Granskningen visar vidare att koncernen har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

2.3 Intern kontroll

Styrelsen ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Styrelsen ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat koncernens interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolagen i koncernen har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden.

Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att koncernen i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat. Samtidigt visar granskningen på avvikelser när det gäller att nå den ekonomiska inriktningen som gäller för koncernen utifrån ägardirektivet.

Mot bakgrund av det som framkommit i den grundläggande granskningen lämnar vi följande rekommendation till bolaget:

Göteborg Energi AB rekommenderas att fortsatt arbeta för att säkerställa följsamhet mot ägardirektivets ekonomiska inriktning.

3 Leveranssäkerheten i gasnätet

Göteborg Energi AB:s dotterbolag Göteborg Energi Gasnät AB (GEGAB) har till föremål för sin verksamhet att anlägga, äga och förvalta naturgasledningar och övriga anläggningar i anslutning till distribution av naturgas.

Energimarknaden präglas av påverkan av omvärlden kopplat till kriget i Ukraina, volatila priser, utfasningen av fossila bränslen samt förändringar i regelverken från Europeiska unionen. Omvärldssituationen påverkar också GEGAB:s verksamhet. Det är även viktigt att gasnätet underhålls och förnyas på ett ändamålsenligt sätt för att anläggningarna ska hållas säkra och tillförlitliga.

Enligt naturgaslagen (2005:403) ansvarar ett företag som innehar en naturgasledning och bedriver överföring av naturgas, för drift och underhåll och, vid behov, utbyggnad av sitt ledningssystem och anslutningar till andra ledningssystem. Företaget ansvarar också för att dess ledningssystem är säkert, tillförlitligt och effektivt och för att det på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på överföring av naturgas.

Syftet med granskningen är att bedöma om koncernen och Göteborg Energi Gasnät AB bedriver ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa leveranssäkerheten i gasverksamheten. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer.

3.1 Granskningsresultat

Gasnätet i Göteborg består av ca 340 km ledningsnät, i Göteborg och angränsande kommuner. De största kunderna är GEAB:s fjärrvärmeverksamhet och andra industrier och företag. Det finns även omkring 500 hushåll som använder gas för uppvärmning och ca 6 000 kunder som använder hushållsgas, dock till låg effekt (0,1 procent). Andelen naturgas i nätet uppgår till 63 procent där biogas står för ungefär 37 procent av gasen i nätet i dagsläget. Nätet är indelat i tre tryckkategorier, 4 bar, 100 millibar och 30 millibar. Äldre delar av nätet har ledningar som är över 100 år gamla.

Under lång tid har GEGAB lagt tyngdpunkten vid underhållsinsatser av gasnätet. Vid revisionskontorets granskning framkommer det att förnyelsetakten av gasnätet har varit låg under längre tid, och att det föreligger ett relativt stort behov av förnyelse av gasnätet. Det gäller främst näten med lägre tryck, 100 mbar och 30 mbar. I tabellen nedan går det att se att gasverksamheten har haft en högre avkastning än inriktningen i ägardirektivet, vilket också speglar att reinvesteringar i gasnätet hållits på en lägre nivå.

Nyckeltal	Mål i ägardirektiv	2022	5 år genomsnitt	2021	5 år genomsnitt
Räntabilitet på totalt kapital	8–10% (5 års genomsnitt)	11,8%	19,7%	20,0%	20,6%

De senaste två åren har strategin ändrats mot att inriktas mer på förnyelseprojekt. Främst sker detta genom relining, det vill säga genom att trycka in nya ledningar i de befintliga ledningarna.

Omvärldssituationen påverkar gasnätsverksamheten och det finns osäkerheter för hur energimarknaden lokalt och globalt kommer utvecklas framöver. De förändringar som energimarknaden genomgår och den gröna omställningen påverkar vägvalen för dotterbolaget. Det omfattar bland annat strategier avseende biogas, och möjligheten till nya tekniker. Förändrad reglering från Energimarknadsinspektion (Ei) kan vidare påverka GEGAB:s möjlighet att ta ut intäkter, samt ställa högre krav på personella resurser för underhåll.

De senaste åren har bolagets ledning arbetat med att utveckla långsiktiga strategier och handlingsplaner för verksamheten.

3.1.1 Organisation

GEGAB har ingen egen organisation med medarbetare, utan har avtal och beställer tjänster från moderbolagets organisation. Det innebär att arbetet inom GEGAB omfattas av moderbolagets arbets sätt, exempelvis när det gäller projektmodeller vid utbyggnadsprojekt och liknande. GEGAB:s vd är anställd vid Göteborg Energi Nät AB (GENAB).

Anläggningsägare beställer investeringar och reinvesteringar av projektavdelningen, både anläggningsägare och projektledare är anställda vid avdelningen Projekt och Planering. Tjänster köps av Installationsenheten och Drift och underhåll vid moderbolaget. Av granskningen framgår att det är ett mindre antal medarbetare som har lång erfarenhet av gasnätsverksamheten och som arbetar i ett nära samarbete.

Vid intervjuer framkommer att det finns risker kopplat till att verksamheten beställer uppdrag från moderbolaget och att det kan vara svårt med kompetensöverföring och kompetensförsörjning på längre sikt. Omsättningen av anläggningsägare har varit relativt hög. Granskningen visar att ett arbete pågår för att arbeta med kompetensöverföring för flera befattningar och roller samt i form av mentorskap.

3.1.2 Strategier och styrdokument

GEGAB genomför ett arbete med risk- och scenarionalyser för verksamheten, som präglas av osäkerheterna på energimarknaden. Det finns styrdokument för gasledningssystemet inom bolaget. Det handlar exempelvis om en plan för tillgångsförvaltningen enligt ISO-systematiken, samt en strategi för investeringar och underhåll. Strategin är från år 2019 och en översyn pågår vid tidpunkten för granskningen.

Planen för tillgångsförvaltningen visar att det finns en kartläggning av gasledningssystemet gällande livslängd, åtgärder för kommande år samt mål och strategier. Det finns också leveranssäkerhetsmål och uppföljning rörande läckage och avbrott.

3.1.3 Underhåll och förnyelse

Inom gasnätsverksamheten i Sverige tillämpas energigasnormer. Dessa utfärdas av branschorganisationen Energigas Sverige. Normerna gäller för distributions-system för högst 4 bar. Genom energigasnormer och övriga anvisningar regleras bland annat underhåll och säkerhetsfrågor.

I enlighet med regelverket och lagstiftningen för gasnätsverksamheten finns en gassäkerhetsansvarig som genomför tillsyn av underhållet. Det finns även en besiktningansvarig som tillser att besiktningar utförs. Det finns en organisation och ett arbetssätt rörande gassäkerhetsarbetet inom bolaget. Det framkommer att arbetet är aktivt och att det stärkts det senaste åren. Arbetet omfattas av en stark reglering utifrån energigasnormer. Gassäkerhetsansvarig genomför kontroller och har en daglig kontakt med driftorganisationen. En uppföljning av årets kontroller sker i slutet av året.

Gasnätet är indelat i områden och i enlighet med energigasnormerna sker läcksökning i intervaller om sex år. Av granskningen framkommer att EU direktiv kan komma att påverka underhållsverksamheten. I enlighet med kommande direktiv ska läcksökning framöver genomföras oftare, hur frekvent beror på gasrörets materialtyp, vilket ställer nya krav på organisationen.

Gasdistributörer rapporterar årligen in statistik till Energimyndigheten. Indikatorn för svinn/läckage från gasnätet, ligger under 1 procent i Göteborg. I jämförelse rapporterar gasnätet Stockholm ett svinn om 10 procent i hela gasnätet och omkring 20 procent i stadsnätet. Även mått som avbrottslängd (SAIDI) följs upp, målet för avbrottslängd uppfylls.¹

Av granskningen framgår att exploateringstakten och utbyggnaden av staden också medför olika utmaningar. En fråga som lyfts är bostadsbolagens kunskap om gas eftersom gasen är undantagen tillståndsplikten. Tidigare fanns ritningar på gasledning inomhus. När det har skett ombyggnationer har ledningar ändrats. Även stora projekt uppges ha medfört vissa problem avseende flytt av ledningar.

3.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att det finns styrning och arbetssätt för att säkerställa leveranssäkerheten i gasverksamheten. Mot bakgrund av de osäkerheter som finns på energiområdet är det viktigt att det påbörjade arbetet med planering och strategier för investeringar och underhåll fortsätter för att kunna anpassa verksamheten efter de förändringar som energimarknaden står inför.

Revisionskontorets bedömning är vidare att det är viktigt att se till att bolaget säkerställer kompetensförsörjning och kompetensöverföring då det finns en risk för personberoende, särskilt med tanke på att verksamheten utgör en mindre del av koncernens verksamhet. Det är även viktigt med tanke på förnyelsebehovet,

¹ SAIDI är en förkortning av System Average Interruption Duration Index, det vill säga ett mått på avbrottslängd.

de säkerhetskrav som gäller för gasverksamheten samt att kraven på underhåll kan komma att öka betydligt till följd av ändrad lagstiftning.

Mot bakgrund av granskningens resultat lämnar vi följande rekommendation till bolaget:

Göteborg Energi Gasnät AB rekommenderas att färdigställa uppdateringen av strategin för investeringar och underhåll, i syfte att säkra fortsatt leveranssäkerhet och långsiktighet i verksamheten.

4 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till bolaget tidigare år.

4.1 Uppföljning gällande frågor av principiell beskaffenhet

Lekmannarevisorerna granskade år 2022 följsamheten mot ägardirektivet inom den grundläggande granskningen.

Granskningen medförde att följande rekommendation gavs till bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar Göteborg Energi AB och Göteborg Energi Din El AB att säkerställa följsamhet gällande ägardirektivets krav gällande att se till att lyfta frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Vi har i år följt upp denna rekommendation i den grundläggande granskningen där vi följer koncernens handlingar under året, samt genom att följa de åtgärder som moderbolaget och dotterbolaget angett i yttrandet över lekmannarevisorernas granskningsredogörelse för år 2022.

I yttrandet har koncernen redogjort för hur aktuella ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt lyfts för beslut till kommunfullmäktige under våren år 2023. Granskningen visar att ytterligare ärenden lyfts till kommunfullmäktige under året. Ett exempel är hemställan från Göteborg Energi AB avseende inriktning att investera i en pelletsplan på Riskullaområdet i Mölndals kommun. I ärendet framgår att tidplanen för projektet är kritisk, och Göteborg Energi AB får under beredningen komplettera beslutsunderlaget.

4.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att koncernbolaget har omhändertagit rekommendationen då principiella och viktiga frågor lyfts för beslut till kommunfullmäktige. Revisionskontorets bedömning är att då stora förändringar nu sker på

energiområdet, vilket påverkar stadens energisystem, är det fortsatt viktigt att principiella beslut och beslut av större vikt lyfts för avgörande i kommunfullmäktige.

Revisionskontoret vill betona att det är viktigt att frågeställningar lyfts i så god tid som möjligt, i enlighet med skrivningen i ägardirektivet. Detta för att möjliggöra tillräcklig beredning inom kommunen så att viktiga perspektiv från olika aktörer kan tas tillvara, inför avgörandet av principiella beslut och beslut av större vikt i kommunfullmäktige.

4.2 Uppföljning av intern styrning och kontroll av elhandeln

Lekmannarevisorerna granskade år 2023 den interna styrningen och kontrollen inom elhandeln. Granskningen resulterade i flera rekommendationer till moderbolaget och dotterbolaget Göteborg Energi Din El AB.

Lekmannarevisorerna rekommenderade Göteborg Energi AB och Göteborg Energi Din El AB

- att stärka den interna **styrningen och kontrollen** av elhandeln
- att se över **ansvarsfördelningen och organisationen** för elhandeln och anpassa den efter verksamhetens karaktär
- att se över **riskhanteringen** avseende elhandeln
- att säkerställa följsamhet mot ellagen avseende **affärsmässighet samt ägardirektivets ekonomiska krav**.

Vi har i år följt upp dessa rekommendationer genom intervjuer och dokumentstudier. Moderbolaget och dotterbolaget har i yttrandet till lekmannarevisorerna angett flera åtgärder som planeras för att åtgärda bristerna som framkom i 2022 års granskning. Det handlar exempelvis om förändrad styrning och organisering gällande elhandeln. Revisionskontorets uppföljning visar att det skett ett arbete med att stärka den interna styrningen och kontrollen av elhandeln.

4.2.1 Intern styrning och kontroll

Moderbolaget har initierat en revidering av styrdokumentet för dotterbolaget i syfte att förtydliga arbetet med affärsbeslut och med riskhanteringen. Redovisning av profil- och volymrisk samt uppföljning av den ekonomiska utvecklingen i säkringsportföljen sker löpande till styrelserna i moderbolagets och dotterbolaget.

4.2.2 Ansvar och organisation

Granskningen visar att en organisationsförändring genomförts som innebär att elhandelns personal samlats i en organisation som styrs av Göteborg Energi Din El AB:s vd. I den nya organisationen för affärsområdet för el- och gasprodukter finns numera försäljningsavdelningar, handelsavdelning och affärsavdelning för elhandeln samlat. Det finns också en enhet i den nya organisationen som

ansvarar för riskhanteringen inom elhandeln. Det har påbörjats ett arbete som innebär att beslutsvägarna ska bli tydligare.

4.2.3 Riskhantering

Vid moderbolagets styrelsemöten har riskuppföljning gällande elhandeln skett regelbundet under året. Göteborg Energi Din El AB beslutade i april att avveckla den handelsportfölj som saknar koppling till prissäkring av kundavtal, när avtalen löper ut i slutet av år 2023. Vidare har en förstärkning skett gällande riskcontrollernas roll inom elhandelsverksamheten.

4.2.4 Affärsmässighet och ekonomiska krav i ägardirektivet

Vid uppföljningen framkommer att arbetet med att förbättra dotterbolagets ekonomiska resultat fortsatt under året, exempelvis för att minska effekterna av tidigare ingångna långa fastprisavtal samt reducera risktagandet i stora företags- och vindproducentavtal. Det framkommer i granskningen att ytterligare arbete planeras för att minska riskerna i elhandelsaffären exempelvis genom att arbeta vidare med systemstöd som kan anpassa bolagets produkter efter marknadens förändringar.

Ytterligare en åtgärd som lyftes i yttrandet gällande rekommendationerna var att moderbolaget skulle be om ett förtydligande från Stadshus AB gällande ägardirektivets avkastningskrav. Kommunfullmäktige har inte beslutat om några förändringar i ägardirektivet gällande ägardirektivets ekonomiska inriktning.

Granskningen visar att Göteborg Energi Din El AB har budgeterat ett resultat före bokslutsdispositioner om 2 miljoner kronor för år 2023. Bolagets preliminära resultat för året är 112 miljoner kronor. Nettomarginalen för året uppgår till 4,4 procent vilket är en klar förbättring jämfört med de tre senaste åren. Den genomsnittliga nettomarginalen för de senaste fem åren uppgår dock till -0,7 procent och understiger fortfarande ägardirektivets inriktning på 2 procent.

4.2.5 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget har omhändertagit rekommendationerna avseende intern styrning och kontroll, ansvarsfördelning och organisation samt riskhantering. Vi vill dock betona att det är viktigt att arbetet som påbörjats med att stärka intern styrning och kontroll inom elhandeln fortsätter inom koncernen.

Det är också viktigt att arbeta vidare med riskhanteringen mot bakgrund av att elhandelsverksamheten sker på en riskutsatt marknad med stor volatilitet och små marginaler.

Revisionskontoret bedömer att rekommendationen rörande affärsmässighet och följsamhet gentemot ekonomiska krav i ägardirektivet, är omhändertagen. Det framgår av granskningen att ytterligare arbete planeras för att minska risker och öka lönsamhet, exempelvis genom att arbeta med ett systemstöd som kan anpassa bolagets produkter efter marknadens förändringar på ett bättre sätt. Vår

bedömning är att detta arbete bör fortsätta för att säkerställa en stabil ekonomisk utveckling.

4.3 Uppföljning av styrning, rapportering och uppföljning av dotterbolagen

Lekmannarevisorerna granskade år 2021 styrningen av dotterbolagen. Granskningen genomfördes inom ramen för den grundläggande granskningen och resulterade i följande rekommendation till bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att stärka styrning, rapportering och uppföljning av dotterbolagen.

Vi har i år följt upp denna rekommendation genom den grundläggande granskningen där vi följer koncernens handlingar under året, samt genom att följa de åtgärder som koncernen angett i yttrandet till lekmannarevisorerna

Koncernen anger att nya rutiner upprättats för dotterbolagens hantering av fullmäktiges mål och uppföljning samt att en översyn för publiceringen av dotterbolagens handlingar på stadens hemsida skett.

Uppföljningen visar att styrelsen i GEAB har informerats om dotterbolagets rapportering av status avseende målen i augusti och december. Publicering av handlingar för dotterbolagen sker på stadens hemsida, dock med viss eftersläpning.

4.3.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget har omhändertagit rekommendationen.

4.4 Uppföljning av koncernens arbete med ledningsrätter

Lekmannarevisorerna granskade år 2022 koncernens arbete med ledningsrätter. Granskningen ledde till att följande rekommendation gavs till bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen och styrelserna för Göteborg Energi Nät AB och Göteborg Energi Gasnät AB att förbättra den interna styrningen och kontrollen för att säkerställa det sakrättsliga skyddet för koncernens anläggning.

Vi har i år följt upp denna rekommendation genom att följa åtgärderna i yttrandet, samt genom intervjuer och analys av dokument och statistik.

Till följd av granskningen har bolaget låtit genomföra en internrevision med hjälp av en konsult för att säkerställa förbättrade arbetssätt avseende sakrättsligt skydd.

Av internrevisionen framgår att koncernen har arbetat med att ta fram en mer fullständig bild av det sakrättsliga skyddet i koncernen och var det finns brister.

Internrevisionen visade även att rutiner behövde uppdateras och efterlevnaden säkerställas.

Koncernen har reviderat rutinerna avseende sakrättsligt skydd och ansvar har tydliggjorts i organisationen bland annat avseende markförhandlare och projektledares roller.

För de ledningar som saknar sakrättsligt skydd vid moderbolaget finns en plan på att ha säkerställt skydd av dessa ledningar senast år 2030, och mest sannolikt 2028. Tabellen nedan illustrerar utvecklingen mellan 2022 och 2023.

	Totala nätets längd Km	Ledning i projektet Km	säkrade lednings rätter 2022	säkrade lednings rätter 2023	andel i % av projektet 2022	andel i % av projektet 2023
fjärrvärme	1 230,0	240,0	75,1	98,1	31%	41%
fjärrkyla	32,0	27,0	8,0	12,2	30%	45%
gasnät	343,0	149,1	38,9	67,4	26%	45,2%

För att få en snabbare takt i hanteringen av ärenden har koncernen tagit upp frågan med exploateringsförvaltningen, då koncernen är beroende av förvaltningen i ärendehanteringen. Enligt koncernen har detta också haft en positiv effekt på handläggningen.

4.4.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att koncernen har vidtagit åtgärder för att förbättra den interna styrningen och kontrollen över det sakrättsliga skyddet.

Andelen säkrad ledning i moderbolagets projekt har även ökat betydligt sedan förra året. Det är angeläget att arbetet fortsätter.

Revisionskontoret bedömer att bolaget har omhändertagit rekommendationen.

4.5 Uppföljning av användning av verksamhetsfordon samt inköp av drivmedel

Lekmannarevisorerna granskade år 2022 användningen av verksamhetsfordon samt inköp av drivmedel. Granskningen resulterade i följande rekommendation till bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar Göteborg Energi AB att slutföra det pågående arbetet med att ta fram koncernövergripande rutiner för beredskapsverksamheten.

Vi har i år följt upp denna rekommendation genom att ställa frågor till bolaget.

Uppföljningen visar att rutiner för beredskapsfordon har integrerats i de koncernövergripande rutinerna för fordon och drivmedelskort.

4.5.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget har omhändertagit rekommendationen.

4.6 Uppföljning av krisberedskap i Göteborgs Stad

Lekmannarevisorerna granskade år 2021 krisberedskapen i Göteborgs Stad i ett stadsövergripande projekt. Göteborg Energi omfattades av granskningen. Granskningen resulterade för Göteborg Energis AB:s del i följande rekommendation till bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att stärka följsamheten mot stadens styrande dokument avseende uppföljning och rapportering av krisberedskapsarbetet.

Vi har i år följt upp denna rekommendation genom att följa åtgärderna i yttrandet, samt genom intervjuer. Koncernen anger i yttrandet att följsamheten mot stadens styrande dokument på området kommer förstärkas under år 2023.

Av Göteborgs Stads säkerhetspolicy framgår att bolagsledningen minst årligen ska följa upp att säkerhetsnivån i organisationen är acceptabel med återrapportering till styrelse.

Av intervjuer framgår att rapporteringen av krisberedskapsarbetet och säkerhetsläget varit ett återkommande inslag i ledningsmöten samt till styrelsen. Organisationens av säkerhetsarbetet och krisberedskapen har utvecklats i hög takt de senaste åren till följd av säkerhetsläget.

Avrapporteringen har inte omfattat en bedömning av om säkerhetsnivån är acceptabel. Av uppföljningen framgår att det kvarstår arbete med att ta fram parametrar som ska utgöra bedömningsgrunder för säkerhetsnivån. Ingen närmare definition finns heller i stadens styrdokument av vad som avses med acceptabel säkerhetsnivå.

Enligt koncernens säkerhetsfunktion pågår ett arbete tillsammans med stadsledningskontorets nya funktion för krisberedskap i syfte att ta fram en lägesbilsrapportering avseende koncernens krisberedskap. Lägesbilsrapporteringen ska vara klar i januari 2024. Koncernledningen beslutade i augusti 2023 om en intern säkerhetsstandard som skapar förutsättningar för att styrelsen på ett effektivt sätt ska kunna överblicka och besluta om säkerhetsnivån är acceptabel.

4.6.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att koncernens organisation av säkerhet och krisberedskap har utvecklats i stor utsträckning de senaste åren. Dock kvarstår fortfarande viss utveckling av återrapporteringen, så att denna omfattar en bedömning och återrapportering av om säkerhetsnivån är acceptabel.

Revisionskontoret bedömer att rekommendationen kvarstår.

Göteborg Energi AB rekommenderas att stärka följsamheten mot stadens styrande dokument avseende uppföljning och rapportering av krisberedskapsarbetet.